ΕΤΟΣ Γ'. — ΑΡΙΘ. 344 Τιμᾶται λεπτὰ 10. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 188

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ. Ἐν Ἀθήναις φρ. 15.—Ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 16.—Ἐν τῷ ἐξωτ. φρ. 25

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

—ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ΟΔΟΣ ΜΟΥΣΩΝ, Ἀριθ. 4, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν Πλατεῖαν Συντάγματος.—

Ο ΛΕΚΑΤΣΑΣ ΧΑΜΛΕΤ.

—

Τὴν ἐννάτην ἑσπερινὴν ὥραν ὁ Ἀθηναῖος εἶναι εἶδος ἀμφιβίου· οὔτε κοιμᾶται· οὔτ' ἐγρηγορεῖ. Ὅταν πέσῃ ἐπὶ τῆς κλίνης του, συνήθως ἀγρυπνεῖ· καὶ ὅταν ἐνθρονισθῇ εἰς καμμιὰ καρέγλα καφενείου, εἰς τὰ Ὀλύμπια ἢ σ'τοῦ Γιαννοπούλου, εἰς τὰ Χαρτεῖα ἢ εἰς τοὺς Στύλους, συνήθως κοιμᾶται. Καὶ ὅμως τί ὥρα κατάλληλος ἵνα δοθῇ ὅλη ἡ ἔντασις εἰς τὰς ἐγκεφαλικὰς δυνάμεις καὶ ἀνοιχθῶσι δι' αὐτὰς πεδίον ἐνεργείας πράσινοι καὶ κυανοῖ τοῦ πνεύματος ὁρίζοντες! Ἡ σκαπάνη τῆς ἡμέρας ἐπέρανε τὸ ἔργον της· ὁ μόρμυρος τῶν μεριμνῶν ἐσίγησε· τὰ μίση, οἱ πόθοι καὶ τὰ πάθη, ὅλα ἐχλίαναν· ἡ τράπεζα τοῦ δείπνου ἐσφράγισε τοὺς πόνους, καθὼς ἐπίμοχθον θαλασσοπορίαν ἐπισφραγίζει ὅρμος. Ἐντὸς ἡ οἰκογένεια αὐγάζει ὡς λυκόφως· τὸ θηρίον ἐχόρτασε καὶ ἔχει ὄψιν ἤρεμον. Ἔξω ἡ νὺξ λούεται ἐντὸς φαιοῦ φωτὸς καὶ λευκῆς δρόσου. Καὶ ἐκεῖ ἐπάνω, εἰς τὸ στερέωμα, χρυσὸς πλέων εἰς πέλαγος ἀπείρου ἐνασμενίζεται διαλυόμενος εἰς μωσαϊκὸν καὶ ποικιλίαν ἄστρων. Τί χαρμονή! Καὶ τί κάλλος! Παραμερίσατε, πόλις, ἄνθρωποι, οἰκοδομαί, πλατεῖαι, δρόμοι, πράγματα, μυρμηκιὰ ὄντων ὀχληρά, πεινῶσα, ρακένδυτος, ἅρπαξ, μολύνουσα καὶ ῥυτιδοῦσα τὴν πάλλευκον περιβολὴν τῆς φύσεως. Κονιορτὲ στερεοποιημένε εἰς σάρκας, εἰς ἐνδύματα, εἰς λίθους, εἰς ἀετώματα, εἰς κτήνη, εἰς βλακείαν, εἶσαι περιττός!

* * *

Ἀλλ' ὅταν χιλιὰς ἀνθρώπων ἀποκλείεται ἐντὸς περιβόλου καὶ δι' αὐτοὺς ἀνοίγονται αἱ πύλαι κόσμου ἄλλου μακρυνοῦ, μεθ' οὗ συγκοινωνεῖ δι' ἑνὸς πνεύματος μεγάλου, ἀγγέλου Δημιουργίας, διασχίζοντος τὰ σύννεφα τοῦ ἀγνώστου, τὴν ὁμίχλην τοῦ ἀπείρου, διὰ ῥομφαίας τῆς μεγαλοφυΐας, ὅταν ὁ τόπος αὐτὸς εἶναι ἡ Δανία, ὅταν τὸ πνεῦμα εἶναι ὁ Σαίξπηρ, ὅταν τὸ δρᾶμα εἶναι ὁ Χάμλετ, ὅταν ὑποκριτὴς εἶναι ὁ Λεκατσᾶς, ἡ χιλιὰς ἐκείνη τῶν ἀνθρώπων διαφέρουσι τῶν ἐν τοῖς καφενείοις καὶ ταῖς πλατείαις ἐξορκιζόντων τὴν ὥραν τοῦ ὕπνου νὰ ἔλθῃ νὰ τοὺς στείλῃ ἀποκαμωμένους, ἐξηντλημένους, καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα, εἰς τὰς πτυχὰς τῶν σινδόνων των, ὅσον ὁ ὕπνος διαφέρει τῆς ζωῆς καὶ ἡ ζωὴ τοῦ θανάτου.

Αἱ Ἀθῆναι, ἡ Νεκρὰ θάλασσα, ἡ Κωπαΐς, τὸ Ὄλος, ὅπου δὲν φυσᾷ τὸ ἐλαφρότερον μαϊστράλι, κ' ἐλεύθεραι αἱ χημικαὶ δυνάμεις τῆς σήψεως κολλῶσι τὸ ἀποτρόπαιον πράσινόν των ἐπὶ παντὸς ὅ,τι προσπίπτει εἰς αὐτάς, αἱ Ἀθῆναι, Ὑπνωτήριον, Νεκροταφεῖον, Γραμματική, Συντακτικόν, Πανδέκται, *Ἐθνικὸν Πνεῦμα*, μορφὴ Δὲ Κάστρου, αἱ Ἀθῆναι, χωρὶς πνευματικῆς ζωῆς, χωρὶς πολιτικῆς κινήσεως, χωρὶς μουσείων, θεάτρων, κήπων, θεαμάτων, χωρὶς μεγάλων συγγραφέων, μυθιστορήματος, δράματος, ἐφημερίδων, περιοδικῶν, χωρὶς ἐπιστημονικῶν κέντρων, φιλολογικῶν Λεσχῶν, Ἀκαδημιῶν, αἱ Ἀθῆναι, νάνος βουτηγμένος εἰς κολοσσὸν κονιορτόν, τί ὄνειρα θὰ βλέπωσιν ὅταν αἰωροῦνται εἰς τὸν κόσμον τοῦ Σαίξπηρ, κόσμον ὅπου τὸ φῶς γεννᾶται δι' ἀεννάου συναλλαγῆς ἀστραπῶν καὶ λάμψεων, αἵτινες εἶναι τῆς σφαίρας του αἱ μεγάλαι ἀλήθειαι, αἱ τολμηραὶ ἰδέαι, οἱ σατυρικοὶ γέλωτες, αἱ ἐξ ἐλεφαντόδοντος εὐφυΐαι, οἱ σπινθῆρες τοῦ πνεύματος καὶ τὸ βαθὺ βαθὺ φιλοσοφικὸν πνεῦμα ὅπερ παντοῦ ἐπισείει τὸν χρωστῆρά του καὶ εἰς τὴν στιγμὴν γεννᾷ εἰκόνας, ἀγάλματα, πανοράματα, σκηνογραφίας, εἰς ἃς ὁ ὀφθαλμὸς τρυφᾷ, ἡ φαντασία σφαδάζει, ὁ νοῦς ἀγάλλεται καὶ ὅλος ὁ ἄνθρωπος ἀπολεπτύνεται εἰς μίαν μονάδα κινδυνεύουσαν νὰ ἐξατμισθῇ ὑπὸ τὸ φλογερὸν φῶς τοῦ σκεπτικισμοῦ καὶ τῆς παραφροσύνης τοῦ Σαίξπηρ!

* * *

Ἀλλὰ ὁ *Χάμλετ*! ὁ Σαίξπηρ τοῦ Σαίξπηρ, ἡ λεπτοτέρα ψυχὴ τῆς ψυχῆς του, καὶ ἡ εὐρυτέρα διάνοια

τῆς διανοίας του! Δρᾷ ὁ νοῦς! πάσχει ὁ νοῦς! θνήσκει ὁ νοῦς! Τί παίξιμον! Περιλαμβάνει ὅλα, τὸν κόσμον, τὸν ἄνθρωπον, τὸν ἔρωτα, τὸν τάφον καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον! Ἡ Εἰρωνία τῆς πλάσεως τοῦ ἀνθρώπου δραματιζομένη ὑπὸ τὴν πρόφασιν μιᾶς μιαιοφονίας, ἰδοὺ ὁ *Χάμλετ*. Παραπλεύρως, ἴσον πρὸς ἴσον, ἐγγύς, ἰσοδύναμα, τὰ δύο δράματα, τὸ ἱστορικὸν καὶ τὸ φιλοσοφικόν, συγχωροῦσι, συμπλέκονται, συνταυτίζονται, συνοδοιποροῦσι, καὶ φθάνουν εἰς τὸ τέρμα των. Ποῖον τέρμα; Τὴν μαύρην, τὴν σκοτεινὴν, τὴν ἀπελπιστικὴν ἀλήθειαν. Εἶναι; Ἡ ἀπόγνωσις τῆς ἐλπίδος! Ἀλλ' ἡ ἀπόγνωσις αὐτὴ, ὄχι εἰς σχῆμα σκελετοῦ, οὐδ' ὑπὸ ράκη καὶ ῥαγάδας καὶ σπήλαια καὶ δυσωδίαν καὶ ἀτμοὺς καὶ ὑγρασίαν, ὄχι· ἀλλὰ χρυσένδυτος, ἁβρὰ, καλλονὴ ὡς σχῆμα, καλλονὴ ὡς πνεῦμα, στεφανωμένη ἄνθη, μυρίζουσα ἄνθη, ῥαίνουσα ἄνθη καὶ θαπτομένη ὑπ' ἄνθη. Ἑρμῆς τὸν σχηματισμὸν, Ἀντίνοος τὴν καλλονὴν, κύκνος τὴν λεπτότητα, ἀστὴρ τὴν λάμψιν, Βορρᾶς τὴν ὁρμὴν, κρατὴρ τὴν θερμότητα. Ὁ Χάμλετ μισάνθρωπος, ὁ Χάμλετ ἐραστὴς, ὁ Χάμλετ παράφρων, ὁ Χάμλετ ἐκδικητὴς, ὁ Χάμλετ σατυριστής! Πόσαι μορφαὶ καὶ πόσαι ἀποστάσεις! Ἀλλὰ μία καὶ ἡ αὐτὴ φύσις, ἐγκυμονοῦσα τὴν περὶ κόσμου καὶ ἀνθρώπου ἀλήθειαν καὶ τίκτουσα τὴν σάτυραν. Ποία διεκδοχὴ περιστατικῶν. Ἀποκαλύπτεται ὡς πένθος, μεταβάλλεται εἰς μανίαν, ἐκπίπτει εἰς μελαγχολίαν, παρεμβάλλεται εἰς ὕψιστον ἔρωτα, μεταπίπτει εἰς παραφροσύνην, ἀνδρίζεται εἰς ἐκδίκησιν, μετασχηματίζεται εἰς πονηρίαν, ὀρθοῦται εἰς ψυχολόγον, ἀποψύχεται εἰς θηρίον, ἀλλοφρονεῖ ὡς παιδίον, περιπτύσσεται τὸν τάφον ὡς φιλόσοφος, συνδιαλλάσσεται, μονομαχεῖ, φονεύει, πίπτει! Πόσα πρόσωπα! Ἠδύναντο νὰ κουράσωσι γίγαντα, δὲν κουράζουν τὸν Χάμλετ. Ἀφίνει ἐργασίαν καὶ μετὰ θάνατον! «Δὲν θὰ προφθάσουν νὰ τοῦ ποῦν τὰ νέα τῆς Ἀγγλίας. Πλὴν προφητεύει, βασιλεὺς ὁ Φορτιμβρᾶς θὰ γείνῃ! **Κε' αὐτὸς νεκρὸς τὴν ψῆφόν του σ' τὴν ἐκλογήν του δίδει**». Εἶναι δρᾶμα αὐτὸ ἢ ἀποκάλυψις; Μᾶλλον τὸ δεύτερον ἢ τὸ πρῶτον. Εἶναι τὸ Εὐαγγέλιον τῆς μισανθρωπίας. Οὐχὶ τῆς ἀφῃρημένης, τῆς συστηματικῆς, τῆς ἀδικαιολογήτου, ἀλλ' ἐκείνης ἥτις γεννᾶται σοβαρὰ καὶ δακρύβρεκτος ἐκ τῆς συγκρούσεως τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ ἐγκλήματος, τοῦ ἀγγέλου συζύγου καὶ τῆς ἀσελγοῦς μοιχοῦ! «Ὦ! ἂς τὴν ἔβλεπον αὐτὴν τὴν στερεὰν τὴν σάρκα νὰ ἔλυονε, νὰ σκόρπιζε κι' ἕνας ἀτμὸς νὰ γίνῃ!» Διατί; «Ἀστάθεια! σοῦ ἔπρεπε γυναῖκα νὰ σὲ λέγουν! Εἰς ἕνα μῆνα! Πρὶν φθαροῦν τὰ ὑποδήματά της, ἐκεῖνα ποὺ ἐπήγαινε στὸ λείψανο κατόπιν τοῦ δυστυχοῦς του τοῦ πατρὸς, σ'τὸ δάκρυ βουτημένη, ἄλλη Νιόβη!.. Καὶ αὐτὴ, —ἡ ἴδια... Ὦ Θεέ μου! καὶ κτῆνος χωρὶς λογικὸν ἢ κρίσιν, θὰ κρατοῦσε, ὀλίγον περισσότερον τὸ πένθος του! Κ' ἐκείνη νὰ πανδρευθῇ,—τὸν ἀδελφόν νὰ πάρῃ τοῦ πατρός του». Ἀφοῦ ὑπάρχει μοιχεία, δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ἄνθρωπος. Ἢ ἂν ὑπῆρχε ἄνθρωπος, δὲν ἔπρεπε νὰ χωρίζηται ἀπὸ τὸ κτῆνος.

Ἡ μισανθρωπία ἀνοίγουσα παρένθεσιν καὶ γινομένη ἠθικὴ εἰς τὰς συμβουλὰς τοῦ Πολωνίου πρὸς τὸν υἱόν του ἀπερχόμενον εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ὅλοι οἱ πατέρες δανείσθητε τὴν γλῶσαν τοῦ Πολωνίου· ἔχει ἐξαντλήσει ὅ,τι ὁ ἐφευρετικώτερος ἐξ ὑμῶν ἠδύνατο νὰ ἐπινοήσῃ. Ἄλλη παρένθεσις! Ὁ ἔλεγχος τοῦ αὐτοῦ πατρὸς εἰς τὴν κόρην του Ὀφηλίαν!

ΟΦΗΛΙΑ.

Καὶ τὰ λόγια του μοῦ τὰ ἐπικυρόνει μ' ὅρκους τοὺς πλέον ἱερούς.

ΠΟΛΩΝΙΟΣ.

Καὶ βέβαια! Παγίδες νὰ πλάνωνται ξυλόκοττες! Γνωρίζω ὅταν εἶναι τὸ αἷμα εἰς τὴν βράσιν του, μὲ πόσην εὐκολίαν δανείζει ὅρκους ἡ ψυχὴ σ' τὴν γλῶσσαν.

Αὐτὴν τὴν στοιχειώδη φυσιολογίαν ἂν ἐγνώριζαν οἱ πατέρες καὶ αἱ μητέρες, δὲν θὰ εἴχαμεν ἀνάγκην ἐκθετοτροφείων, οὐδὲ βιασταὶ ἀκόλαστοι θὰ ὠρχοῦντο τὸν ἀθιγγανικὸν χορόν των ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς παρθενίας!

Ἄλλη παρένθεσις, καὶ αὐτὴ φυσιολογικῶς προκαλοῦσα τὴν ἰδέαν τῆς ἰατρικῆς ἐξετάσεως τοῦ γάμου, διὰ τοὺς θέλοντας νὰ εὕρωσιν ἀνέφελον τὸν οὐρανὸν τῆς κοίτης των!

Ἀλλὰ καθὼς δὲν δύναται ἡ Αἰσχρότης
κι' ἂν λάβῃ σχῆμ' ἀγγελικὸν, τὴν Ἀρετὴν νὰ θέλξῃ,
οὐδ' ἡ Λαγνεία ἠμπορεῖ—καὶ ἂν τὴν ζευγαρώσῃς
μὲ φωτοβόλον ἄγγελον—τὸν χορτασμὸν νὰ εὕρῃ
σ' τὴν οὐρανίαν κλίνην της, καὶ θὰ στραφῇ στὴ **βρῶμα.**

Ἄλλη παρένθεσις, τραγικωτέρα ὅλων, ὁ μεταξὺ Ἀμλέτου καὶ Ὀφηλίας διάλογος! Ὁ ἐραστὴς μεταβαλλόμενος εἰς διδάσκαλον!

ΑΜΛΕΤΟΣ.

Εἶσαι ὥμορφη;

ΟΦΗΛΙΑ.

Τί θέλεις νὰ εἰπῇς, αὐθέντα μου;

ΑΜΛΕΤΟΣ

Ὅτι ἂν εἶσαι τιμημένη καὶ εὔμορφη, δὲν πρέπει ν' ἀφήσῃς τὴν τιμήν σου νὰ παιρνοδίδῃ μὲ τὴν ὡραιότητά σου.

ΟΦΗΛΙΑ

Καὶ τί καλλίτερον σύντροφον ἠμπορεῖ, αὐθέντα μου, νὰ ἔχῃ ἡ ὡραιότης παρὰ τὴν τιμήν;

ΑΜΛΕΤΟΣ

Ἐκεῖνο ποῦ σοῦ λέγω. Διότι ἡ ὡραιότης ἔχει περισσοτέραν δύναμιν νὰ μεταμορφώσῃ τὴν τιμὴν εἰς παλλακίδα, παρὰ ὅσην ἔχει ἡ τιμὴ διὰ ν' ἀλλάξῃ τὴν ὡραιότητα καθ' ὁμοίωσίν της. Αὐτὰ ἕναν καιρὸν ἦσαν παραδοξολογίαι, ἀλλ' ὁ παρὼν καιρὸς τὰ ἀπέδειξε σωστά.

Καὶ ἔπειτα ἔρχεται ἡ φοβερὰ ἐκείνη κατάρα τοῦ Χάμλετ, ἀντιπροσωπεύοντος τὴν στιγμὴν ἐκείνην **τὸν ἄνδρα**, τὸν ἄνδρα ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ διὰ μέσου τῆς ἱστορίας καὶ τῶν διαφόρων κοινωνιῶν, τὸν ἄνδρα ἐν ταῖς σχέσεσιν αὐτοῦ μετὰ γυναικὸς ἀπίστου, ἐλαφρᾶς, ματαίας, μοιχοῦ, κακούργου, ὡς τὴν κατήντησεν ὁ νεώτερος πολιτισμὸς, τὸν ἄνδρα καταντήσαντα τέρας χάρις εἰς τὴν γυναῖκα καὶ ὡς τέρας παραπέμποντα αὐτὴν εἰς τὸν Γολγοθᾶν:

— **Εἰς μοναστήριον**!

ΑΜΛΕΤΟΣ

Ἂν ὑπανδρευθῇς, ἰδοὺ τί κατάραν σοῦ δίδω προῖκα: Καὶ ἀγνὴ ὅσον ὁ πάγος νὰ ἦσαι, καὶ καθαρὰ ὅσον τὸ χιόνι, τὴν συκοφαντίαν δὲν θὰ τὴν γλυτώσῃς. Πήγαινε σ' τὸ μοναστῆρι. Ὥρα καλή σου. Ἀνίσως δὲ θέλεις

καὶ καλὰ νὰ ὑπανδρευθῇς, πάρε ἄνδρα κουτὸν, διότι οἱ γνωστικοὶ ἠξεύρουν τί τέρατα τοὺς κάμνετε. Πήγαινε σ' τὸ μοναστῆρι,—καὶ μίαν ὥραν ἀρχήτερα! Ὥρα καλή.

ΟΦΗΛΙΑ καθ' ἑαυτήν.

Ὦ οὐράνιαι δυνάμεις θεραπεύσατέ τον.

ΑΜΛΕΤΟΣ

Ἔχω ἀκουστὰ καὶ τὰ βαψίματά σας. Ὁ θεὸς σᾶς ἔδωκε ἕνα πρόσωπον καὶ σεῖς κατασκευάζετε ἄλλο. Χοροπηδᾶτε, σέρνεσθε, ψευδίζετε, παρανομάζετε τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ἀναισχυντίαν σας θέλετε νὰ μᾶς τὴν περάσετε δι' ἀθῳότητα. Πηγαίνετε 'στὸ καλόν. Δὲν θέλω ἄλλο ἀπὸ αὐτά. Αὐτὰ μ' ἐτρέλαναν! Νὰ 'ποῦ σοῦ τὸ λέγω: Ἄλλα συνοικέσια δὲν μᾶς χρειαζόντκι. Ὅσοι ἔτυχαν νὰ εἶναι ὑπανδρευμένοι, ἂς ζήσουν,—ἐκτὸς ἑνός. Οἱ ἄλλοι νὰ μείνουν ὅπως εἶναι. Πήγαινε σ' τὸ μοναστῆρι.—Πήγαινε.

Ἂν ἔζη ὁ Χάμλετ εἰς τὰς Ἀθήνας, θὰ ἔστελλεν ὅλην τὴν θήλειαν πρωτεύουσαν εἰς Μοναστήριον! Ἀλλ' ὄχι, ἐσώθητε καλαί μου δεσποινίδες! Ἐλησμόνησα, εἰς τὰς Ἀθήνας δὲν θὰ εὕρισκεν Ὀφηλίαν!

Ἄλλη παρένθεσις ἡ περὶ ὑποκριτῶν καὶ περὶ θεάτρου. Πόσαι ἀλήθειαι καὶ ποία ἔντασις! Ἐνόσῳ ὑπάρχει τὸ μέρος αὐτὸ τοῦ *Χάμλετ*, ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία δέον νὰ αἰσχύνηται ὅτι ἐκεῖ ὅπου ἐγεννήθη ἡ τέχνη τῆς ὑποκρίσεως, ἕνας δὲν ὑπάρχει ὑποκριτὴς νὰ τὴν ἀντιπροσωπεύσῃ. «Ὁ σκοπὸς τοῦ θεάτρου, ἐξ ἀρχῆς καὶ πάντοτε, ἦτο καὶ εἶναι νὰ κρατῇ τρόπον τινα, καθρέπτην εἰς τὴν φύσιν· νὰ παρουσιάζῃ εἰς τὴν ἀρετὴν τὸ πρόσωπόν της, εἰς τὴν κακίαν τὸ ὁμοίωμά της, εἰς κάθε ἐποχὴν καὶ κάθε κοινωνίαν τὸ σχῆμα καὶ τὴν ἐντύπωσίν της.»

Καὶ ἔπειτα ἡ μεταξὺ μητρὸς μοιχοῦ καὶ τοῦ ἐπαναστάτου υἱοῦ σκηνή. Ἢ δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχωσιν υἱοὶ ἀφοῦ προϋπῆρξαν τοιαῦται μητέρες ἢ δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχωσι μητέρες ἀφοῦ μεθυπῆρξαν τοιοῦτοι υἱοί. Ἡ μοιχὸς μπορεῖ νὰ σταθῇ ἴσως πρὸ τοῦ συζύγου. Ἀλλὰ πῶς στέκεται πρὸ τοῦ υἱοῦ; Ποῦ εὑρίσκει πάτημα; Τίς τῆς δίδει ἀέρα νὰ ἀναπνέῃ καὶ τόπον διὰ νὰ κινῆται; Οὐδεὶς ἄλλος πλὴν τοῦ υἱοῦ, ὅστις πρέπει νὰ εἶναι καὶ αὐτὸς μοιχίδιον διὰ νὰ ἀνέχηται τοιαύτην μητέρα. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀναγνωσιν τοῦ *Χάμλετ* δύναται ἴσως νὰ ὑπάρξῃ μοιχαλὶς, δὲν δύναται ὅμως νὰ ὑπάρξῃ υἱὸς μοιχαλίδος, ἐκτὸς ἐὰν δὲν εἶναι υἱὸς, ἀλλὰ σαπρὸν βλάστημα σαπροτέρου σπέρματος. Δὲν εἶναι πλέον σκηνὴ αὐτὴ ἡ μεταξὺ Γερτρούδης καὶ Χάμλετ, εἶναι τραγῳδία ξεσχίζουσα τὰ ἔγκατα ὅλων τῶν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου μοιχαλίδων καὶ ὀξύνουσα τὴν γλῶσσαν τοῦ υἱοῦ εἰς σίδηρον κοπτερώτερον τοῦ χάλυβος, καὶ δηλητηριωδέστερον τοῦ δηλητηρίου.

ΓΕΡΤΡΟΥΔΗ

Πὲ, τί νὰ κάμω;

ΑΜΛΕΤΟΣ.

Τίποτε ἀπὸ αὐτὰ ποῦ εἶπα.
Ἀφήσου εἰς τὸ στρῶμά του νὰ σὲ τραβήξῃ πάλιν
ὁ παχουλός σου βασιλεὺς, νὰ σοῦ γλυκοτσιμπήσῃ
τὸ μάγουλόν σου, νὰ σὲ 'πῇ γλυκόν του ποντικάκι,
κ' ἐνῷ σοῦ δίδει τρυφερὰ δύο λιγδερὰ φιλιά του,
ἢ τὸν λαιμόν σοῦ ψηλαφῇ μὲ τὰ αἰσχρά του χέρια,
νὰ καταφέρῃ κάθε τι νὰ τοῦ τ' ἀποκαλύψῃς,
ὅτι τρελλὸς δὲν εἶμ' ἐγὼ, ἀλλ' ὅτι προσποιοῦμαι.

Καὶ ἔπειτα, ἡ σκηνὴ τοῦ νεκροταφείου, ὅπου πυκνοῦται παχεῖα ἡ ὑλιστικὴ φιλοσοφία καὶ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκρήγνυται ὁ σροδρότερος ἰδανικὸς ἔρως.

* * *

Τοιοῦτο δεῖπνον μᾶς ἔδωσε τὴν Τρίτην ὁ κ. **Λεκατσᾶς** εἰς τὰ *Ὀλύμπια*. Καὶ εἴχομεν διπλῆν ἀπόλαυσιν: Ἐνετρυφῶμεν εἰς τὸ δρᾶμα, ἐνετρυφῶμεν καὶ εἰς τὸν ὑποκριτήν. Ὁ δημοσιογραφικὸς *κομπογιανιτισμὸς* εἶχε κατορθώσει νὰ κλονίσῃ τὴν περὶ Ἕλληνος κρίσιν τοῦ δημοσίου· ὁ *Ὀθέλλος* ἐκλόνισε τοὺς κομπογιανίτας, ὁ *Ἅμλετ* τοὺς ἐχανδάκωσε· ὑποκριτὴς δὲ καὶ δημόσιον ἀδελφωθέντες ἐώρταζον νίκην.

Ἡ πρώτη ἐντύπωσις τῆς διδασκαλίας του ἦν ὅτι ἐν αὐτῇ ὑπεχώρησε μέχρις ἀφανείας ὁ Ἄγγλος καὶ ἐξέλαμψεν ὁ Ἕλλην ἀκέραιος. Ἡ ῥινοφωνία ὡς νὰ διελύθη σχεδὸν ὅλη διὰ μαγείας· ἡ δὲ ἀπαγγελία καθαρῶς ἑλληνική. Ἐὰν καθυστέρει κατά τι, καθυστέρει κατὰ τὰς χυδαιότητας τῆς ῥωμαϊκῆς ἀπαγγελίας.

Ἡ τέχνη του ἠκτινοβόλησε. Ἐχειροκροτεῖτο ἀπ' ἀρχῆς ἕως τέλους. Ἐχειροκροτεῖτο αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ τὸ χάσμα ὅπερ εἰς ἑκάστην σχεδὸν σκηνὴν διηνοίγετο ἐπὶ τῆς σκηνῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς κρατούσης ῥωμαϊκῆς ὑποκρίσεως. Φύσις κατ' οὐσίαν λεπτὴ, εὔπλαστος, εἰρωνικὴ, συγκρατεῖ τὰς τραγικάς του δυνάμεις, φειδόμενος αὐτῶν ὅπου δὲν χρειάζονται, διὰ νὰ ἐκσπάσουν ἀκράτητοι ὅσον ἀπαιτοῦνται.

Δὲν ἐπιβάλλει τὸν ἑαυτόν του ἐπὶ τοῦ διερμηνευομένου προσώπου, ὡς κάμνουν ἄλλοι ἠθοποιοί· ἀλλ' ἐξαφανίζει ἐκεῖνον ἵνα ὑποδυθῇ τοῦτο, καὶ μόνον τοῦτο. Κατέχει τὸ μυστήριον τῶν συγκινήσεων καὶ τῶν κινήσεων καὶ γνωρίζει νὰ ἐγκατασπείρῃ ταῦτα εἰς τὰς διαφόρους σκηνάς, ὅσον τεχνίτης μάγειρος γνωρίζει νὰ ἐγκατασπείρῃ τὰ διάφορα ἀρωματικὰ εἰς τὰ καρυκεύματά του. Ἔχει τὴν γλῶσαν μηχανὴν εὐχείριστον· τὴν ἀναβιβάζει καὶ καταβιβάζει φυσικώτατα· καὶ τὴν φωνὴν κρατῆρα πάθους, ἀφοῦ ἀποσπᾷ τὰς ἐκρήξεις τὰς ὁποίας θέλει. Μία του λέξις εἶναι πολλάκις θεατρικὴ ἐπιτυχία, ὅση ἡ τοῦ Μονολόγου ὅλου τοῦ «Νὰ ζῇ κάνεις ἢ νὰ μὴ ζῇ.» Καὶ μία του κίνησις πληροῖ τὸ θέατρον εὐγλωττίας, ἥτις συγκινεῖ τὸν κόσμον. Γνωρίζει νὰ μεταβάλλῃ ἑαυτὸν εἰς εἰκόνα καὶ τὰς κινήσεις του εἰς σχήματα. Γνωρίζει νὰ γίνεται πονηρὸς ὡς ἀλώπηξ καὶ θηρίον ὡς λέων· γνωρίζει νὰ χρίῃ τὴν γλῶσσάν του μέλι καὶ πάλιν νὰ τὴν χρίῃ δηλητήριον Εἶναι κύριος αὐτοῦ τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου· εἶναι χλωμὸς ἢ ξανθὸς, κατὰ βούλησιν. Ἔχει τὴν ποικιλίαν τῆς παραστάσεως καὶ τὸ ταχὺ τῶν μεταπτώσεων, καὶ αὐτὰ ἀποτελοῦσι τὴν μεγάλην τέχνην.

*

Ἀναλυτικώτερον δυστυχῶς δὲν δυνάμεθα νὰ γράψωμεν σήμερον· ἀναβάλλομεν τὰς κρίσεις μας, διὰ νὰ ὁμιλήσωμεν καὶ περὶ τῆς καλλίστης Ὀφηλίας Ἰωάννας Νικηφόρου καὶ τῶν λαμπρῶν ἐπιτυχιῶν τοῦ νεκροθάπτου καὶ τοῦ αὐλικοῦ, ἀφοῦ συμπληρώσωμεν καὶ τὰς ἐντυπώσεις μας μετὰ τὴν πανηγυρικὴν ὑπὲρ εὐοδώσεως τοῦ ἔργου τοῦ Μανδζάρου παράστασιν, ἥτις θὰ γίνῃ τὴν Κυριακήν.

Καλιβὰν.

ΦΡΟΥ – ΦΡΟΥ

Εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον θὰ ἔχωμεν ἐποποιΐαν τοῦ Καραλῆ-Δερβέν.

—

Τέλος πάντων, μὲ χίλια βάσανα, μὲ γνωμοδοτήσεις νομομαθῶν, μὲ ἀναβολὰς ἐπὶ ἀναβολῶν, μὲ πληροφορίας ἐπὶ πληροφοριῶν, μὲ ἐφέσεις ἐπὶ ἐφέσεων ἐνώπιον τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπετράπη εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηναῖον νὰ ἐγείρῃ ἀγωγὴν κατὰ τῆς Ἀνακτορικῆς περιουσίας διὰ καθυστέρησιν χιλιάδων (!) δραχμῶν ὀφειλομένων ἐκ παροχῆς 90 δραμίων ὕδατος πρὸς χρῆσιν τῶν Ἀνακτόρων πρὸς 80 δραχμὰς τὸ δράμι κατ' ἔτος. Σημειώσατε ὅτι ὁ Δῆμος βασανίζεται ἀπὸ τοῦ 1872 !

Αὐτὸ θὰ 'πῇ διανοητικὴ συγκέντρωσις !

—

Ἡ γνωστὴ ἠθοποιὸς Αἰκατερίνη Βασιλειάδου θὰ παραστήσῃ τὸ ἑσπέρας τῆς αὔριον εἰς τὰ *Ὀλύμπια* τὴν *Γαλάτειαν* τοῦ Βασιλειάδου. Θὰ εἶναι καὶ ἓν εἶδος μουσικῆς ἑσπερίδος, διότι ὁ κ. Καίσαρης θὰ φροντίσῃ νὰ συνοδεύσῃ τὸ ὡραῖον δρᾶμα κατὰ τὰ διαλείμματα μὲ ὡραῖα μουσικὰ τεμάχια.

—

Τὸ ἵδρυμα τῆς Ῥιζαρείου Σχολῆς ὁμοιάζει πολὺ πρὸς κυβέρνησιν Κουμουνδούρου. Τὸ πνεῦμα τῆς γηραιᾶς αὐτοῦ πολιτικῆς ἐπιπνέει ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ Καταστήματος. Πρὸ τῶν ἁγίων καὶ τῶν ἐντίμων οἵτινες τὸ διευθύνουν συγκροτοῦντες τὸ λεγόμενον Συμβούλιον καὶ τὴν Δωδεκαμελῆ Ἐπιτροπήν, καὶ οἵτινες βεβαίως θὰ κατεβόησαν πολλάκις ἐναντίον τῆς κυβερνητικῆς διαφθορᾶς, ἡ ἀκολασία τῶν κυβερνήσεων Κουμουνδούρου δικαιοῦται νὰ τοὺς στείλῃ ὅλους εἰς τὴν Κόλασιν. Διέλυσαν πρὸ ἑνὸς ἔτους τὴν Σχολήν, λόγῳ ὅτι θὰ οἰκοδομήσωσι νέαν πτέρυγα ! Ἔρριψαν οὕτω τὰ καλογεράκια εἰς τοὺς δρόμους, ἔπαυσαν τοὺς Καθηγητάς, πολλοὶ τῶν ὁποίων ἐπὶ εἰκοσιπεντεκαετίαν ἐδίδαξαν, ἐπλήρωναν ὅμως τοὺς μαθητὰς ἵνα φοιτῶσιν εἰς ἄλλα σχολεῖα, ἐνῷ θὰ ὑπεβάλλοντο μαζὺ μὲ τὰ ἔξοδα τῆς κατασκευῆς τῆς νέας πτέρυγος, καὶ εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ ἐνοικίου μιᾶς οἰκίας, ἵνα ἀποφύγωσι τὴν κωμῳδίαν ἢ μᾶλλον τὴν αἰσχρῳδίαν διαλύσεως μιᾶς σχολῆς, ἐχούσης μαθητὰς ἐσωτερικοὺς, ἕνεκα λόγων ἀρχιτεκτονικῶν ! Εἶχον καὶ ἄλλους λόγους οἱ Δώδεκα αὐτοὶ καὶ οἱ Τρεῖς, Συμβούλιον δηλονότι καὶ ἡ Ἐπιτροπή· ἐπρόκειτο, ἔλεγον νὰ καταρτίσωσι νέον ὀργανισμὸν τῆς Σχολῆς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο καὶ ἐδικαιολόγουν οὕτω τὴν προσωρινὴν Διάλυσιν. Παρῆλθε τὸ Ἔτος, καὶ τίς θὰ τὸ πιστεύσῃ ; ὁ ὀργανισμὸς δὲν εἶναι ἀκόμα ἕτοιμος ! ! Καὶ ὄχι μόνον ὁ ὀργανισμὸς δὲν εἶναι ἕτοιμος, ἀλλὰ καὶ Διευθυντὴς δὲν εὑρέθη ἀκόμη, καὶ ἐξακολουθεῖ ἡ διάλυσις, καὶ κυκλοφοροῦν εἰς τοὺς δρόμους οἱ Ῥιζαρῖται μὲ ῥάβδους εἰς τὰς χεῖρας, καὶ διαμαρτύρεται ἡ ἁγία σκιὰ τοῦ Ἀρσάκη, καὶ πίπτουν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν Συμβούλων αἱ ἀραὶ τοῦ ἱδρυτοῦ καὶ ἀποδεικνύεται ἀκόμα μίαν φορὰν ὅτι ἡ διαφθορὰ δὲν εἶναι ἀποκλειστικὸν προνόμιον τῶν κυβερνήσεων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἀκόμη συστάσεων, εἰς ἃς ἀνατίθενται θεσμοὶ τηλικαύτης κοινωνικῆς σημασίας, ὡς ἡ Ῥιζάρειος Σχολή.

Θὰ ἐπανέλθωμεν καὶ μὲ λεπτομερείας ἀκόμη, ἐὰν δὲν ἴδωμεν τὸ σκάνδαλον σαρονόμενον ἀπὸ τὰς ἀθηναϊκὰς ἀγυιὰς ὅπου τὸ ἔχουν καταντήσει.

—

Ἂν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐδούλευσε παρᾶς πολὺς εἰς τὰς τελευταίας νίκας τῶν Ἄγγλων, εἶναι ὡραία ἡ παρῳδία τῶν γνωστῶν λόγων τοῦ Ναπολέοντος :

— Στρατιῶται ! . . . Ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν Πυραμίδων αὐτῶν τεσσαράκοντα ἑκατομμύρια σᾶς βλέπουν.

—

Ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον : **Ἂν ἤμην Βασιλεὺς** μᾶς ἐστάλη καὶ ἄλλο ἄρθρον γραμμένον ὑφ' ἑνὸς **Φουστανελλᾶ**, ὑπὸ πνεῦμα ὅλως διάφορον, τὸ ὁποῖον θέλομεν δημοσιεύσει ἐν τῷ φύλλῳ τῆς Κυριακῆς.

Η ΣΤΕΝΟΧΩΡΟΣ ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ἐν τῷ μεθορτιακῷ.

[Ἴδε καὶ ἄρθρον τῆς γαλλικῆς «Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων» ὅπου κατηγορούμεθα ὡς ἐπιτραξίαι.]

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ—ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΙΣ—ΕΥΡΩΠΗ.

Ἡ πρώτη. Θέλω στρατόν! Πολὺν στρατόν ! Μὰ πάρα πολὺ στρατόν. Μὰ πάρα πάρα πολὺ στρατόν ! Καὶ δὲν ἔχω παρὰ δέκα—ἕνδεκα—δεκατρεῖς χιλιάδας !

Ἡ δευτέρα. Τί ; Μόνον δεκατρεῖς χιλιάδας στρατοῦ διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς ἀκεραιότητος τῆς πατρίδος, ὅταν ἐγὼ εἶχα ἑξήντα τρεῖς ; Προδοσία ! Προδοσία ! Κλητῆρες ! προφθάσατε !

Ἡ τρίτη. Τί, τί ; Ἐξοπλίζεσαι ; Παρασκευάζεσαι ; Συγκεντρώνεις δεκατρεῖς χιλιάδας στρατοῦ ; (Συνοφρυουμένη καὶ λαμβάνουσα εἰς χεῖρας μίαν *βέργαν*:) Ἀ ταραξία ! (γένους θυλικοῦ, τὸ ἀντίθετον τοῦ ἀταραξία) Λοιπὸν, θέλεις νὰ ὠφεληθῇς τὴν αἰγυπτιακὴν κρίσιν, ὅταν ἡμεῖς αἱ μεγάλαι ὑπεγράψαμεν τὸ περίφημο προτόκολλο τῆς ἀφιλοκερδείας. Γλήγορα σ'τὸ φάλαγγα !

Ἡ πρώτη. Καλὲ τί λέτε, τί ἐξοπλισμοὶ καὶ κολοκύθια ; Ἡμεῖς ἐξοπλιζόμεθα (*ἴδε καὶ ἄρθρα ὑπουργικῆς* **Στοᾶς** *τῆς Τετάρτης*) ποῦ νὰ πεθάνῃ κανένας στρατηγὸς δὲν ἔχουμε στρατὸν νὰ τὸν κηδεύσωμεν ; Τί θέλετε τώρα ; Νὰ τὰ βγάλουμε φόρα ; Θέλετε νὰ σᾶς ποῦμε [*τὰ ἐντὸς εἰσαγωγικῶν εἶναι ἀπὸ τὴν ὑπουργικὴν* **Στοάν**] ὅτι «αἱ πόλεις ἐμειναν ἄνευ φρουρῶν, τὰ δάση ἄνευ χωροφυλάκων, ὅτι ἐγυμνώθησαν αἱ ἐπαρχίαι ὅπως συγκεντρώσωμεν χιλιάδας τινας στρατιωτῶν, ἵνα μὴ καταληφθῶμεν ἐκ δευτέρου ἀνέτοιμοι κτλ ;»

Ἡ δευτέρα. Πῶς ; πῶς ; Ἀ ! τώρα καταλαβαίνω. Λοιπὸν οὔτε δεκατρεῖς χιλιάδες δὲν ἔχεις εἰς τὰ σύνορα; Ὥστε εἴμεθα χαμένοι ! Ἐντὸς ὀλίγου ὁ Ὀσμὰν πασσᾶς θὰ προγευματίσῃ εἰς τὴν ἀκρόπολιν. Προδοσία ! Κλητῆρες ! Βασιλεῦ ! Γλήγορα νέον ὑπουργεῖον, γιατί ἐχαθήκαμε.

Ἡ πρώτη. Ὄχι δὰ καϋμένη, καὶ σὺ, ἔτσι τὰ λέγω εἰς αὐτὴν τὴν ξεκουτιασμένη, δεκατρεῖς χιλιάδες ἔχουμε (*κρυφὰ εἰς τ' αὐτὶ τῆς ἀντιπολιτεύσεως*) καὶ μάλιστα κάτι παραπάνω.

Ἡ τρίτη. Λοιπὸν μὲ κοροϊδεύεις ; Τῆς ἔχεις τῆς δεκατρεῖς ;

Ἡ πρώτη. Καλὲ τὰ λέγω, γιὰ αὐτὰ τὰ λυσσιάρικα, νὰ σωπάσουν ποῦ γαυγίζουν τόσο ἄγρια.

Ἡ δευτέρα. Ὥστε κοροϊδεύεις ἐμένα ;

Ἡ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη. Λέγε ποιόνα κοροϊδεύεις, εἰδεμὴ ἄσχημα τὴν ἔχεις ;

[*Ἑκατέρα τραβᾷ δυνατὰ πρὸς τὸ μέρος της τὴν κυβέρνησιν, τόσον δυνατὰ, ὥστε ἡ κυβέρνησις ἡ καϋμένη σχίζεται εἰς δύο. Καὶ τὸ μὲν ἕνα μέρος της, ὁ Καλλιγᾶς, πειρᾶται δι' εὐφυολογιῶν καὶ θωπειῶν νὰ καθησυχάσῃ τὴν Εὐρώπην, καὶ τὸ κατορθόνει, οἱ δὲ Τρικούπης, Ῥοῦφος, Λομβάρδος καὶ Ῥάλλης, ἔχοντες μαζύ των καὶ μετημφιεσμένους κλητῆρας, δίδουν εἰς τὴν Ἀντιπολίτευσιν διὰ ῥοπάλων παρὰ μίαν τεσσαράκοντα. Ἡ Ἀντιπολίτευσις κλαμένη πηγαίνει νὰ ἀπαντήσῃ διὰ τοῦ «Ἐθνικοῦ Πνεύματος»*].

Κουρκουρέλης.

ΩΡΑΙΑ ΕΜΠΝΕΥΣΙΣ

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΟΣ.

Κωμικώτατον καὶ πρωτοφανὲς γεγονὸς θὰ ἐσημείουν τὰ χρονικὰ τῆς συνταγματικῆς ἱστορίας μας, ἐὰν μὴ ἐπνίγετο δυστυχῶς ἐν τῇ γενέσει του ὑπὸ ἀσπλάγχνων ἀνθρωποπνικτῶν. Ἑνὸς ἀνωτέρου τῆς Χωροφυλακῆς ἀξιωματικοῦ, ἐκ τῶν ἀγαθωτέρων, ὡς μᾶς διεβεβαίωσαν, δὲν τοῦ ἤρεζεν ἡ πολιτικὴ τοῦ **Μὴ Χάνεσαι**. Εἶχεν ὁ ἄνθρωπος ἄλλας ἰδέας περὶ πολιτευμάτων, πολιτικῆς, ὕφους, συνταξεως καὶ αἰσθητικῆς. Τοῦ κατέβη λοιπὸν ἡ θεία ἔμπνευσις νὰ διατάξῃ δύο Ἐνωμοτάρχας ἐπὶ τῆς καταδιώξεως νὰ συλλάβωσι τὸν Συντάκτην τοῦ **Μὴ Χάνεσαι**, νὰ τὸν προσαγάγωσιν ἐνώπιόν του καὶ ὡς ἄλλος Διευθυντὴς τοῦ τουρκικοῦ Γραφείου τοῦ Τύπου, νὰ τὸν ἐρωτήσῃ, διατί γράφει ἔτσι καὶ δὲν γράφει ἀλλῆῶς, διατί εἶναι φιλοβασιλικὸς καὶ δὲν εἶναι ἀντιβασιλικὸς, διατί βάζει μυθιστορήματα καὶ δὲν βάζει παραμύθια, διατί δὲν ἔχει ἐπιφυλλίδα, διατί ἡ μελάνη του εἶναι μαύρη καὶ δὲν εἶναι ἄσπρη, πῶς ὁ χάρτης ἐφ' οὗ τυποῦται εἶναι λευκὸς καὶ δὲν ἔχει χρῶμα κανέλλας, τί θὰ πῇ : Μὴ Χάνεσαι, τί θὰ πῇ ἐφημερὶς πολιτικοσατυρική, διατί δὲν λέγεται πολιτικοσατυρικὴ ἐφημερὶς, ἢ τουλάχιστον σατυροκοπολιτικὴ ἐφημερὶς, εἰς ποίαν γλῶσσαν γράφεται, διατί γράφεται ἀρβανίτικα καὶ δὲν γράφεται ῥωμαϊκα. Εἰς ὅλα αὐτὰ θὰ ἠνάγκαζε τὸν Συντάκτην τοῦ **Μὴ Χάνεσαι** νὰ δώσῃ ῥητὰς ἀπαντήσεις, τὰς ὁποίας θὰ διεβίβαζε δὲν ξεύρομεν ποῦ, καὶ κατόπιν θὰ συνελάμβανεν ἄλλον δημοσιογράφον, καὶ θὰ τοῦ ἔκαμνε ἄλλας ἐρωτήσεις, ἕως ὅτου νὰ λάβῃ νέον ὑπούργημα, καὶ νὰ διορισθῇ ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τοῦ τύπου, μεταβάλλων οὕτω τὸ εἶδος τοῦ πολιτεύματος, γινόμενος ἀρχηγὸς Μεταπολιτεύσεως, προβιβαζόμενος, καὶ τίς οἶδε ποῖον μέλλον ἀνοίγων εἰς τὸ *Λιάπικό* του ὄνομα.

Αὐτὰ εἶναι σκέψεις· ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν ἱστορίαν.

Οἱ ἐπὶ τῆς καταδιώξεως ἐνωμοτάρχαι, πρώτην φορὰν ἐπὶ ζωῆς των λαμβάνοντες τοιαύτην διαταγήν, ἐνόμισαν κατάλληλον πρὶν ἢ τὴν ἐκτελέσουν, νὰ τὴν διαβιβάσουν εἰς τὸν προϊστάμενόν τους ἀξιωματικὸν, παρ' οὗ τὴν ἔλαβον, καὶ τὴν ἀνακοινοῦσιν εἰς τὸν Διοικητὴν τῆς Μοιραρχίας κ. Σπυρομήλιον.

Ὁ νεαρὸς Διοικητὴς θὰ ἐξεκαρδίζετο σ'τὰ γέλοια ἂν ἦτο μόνος, ἀλλ' ἀπέναντι ὑπαξιωματικῶν καὶ βλέπων ὅτι ἡ κωμῳδία ἠδύνατο νὰ λάβῃ σοβαρὸν χαρακτῆρα, προσκαλεῖ τὸν ἀγαθὸν ἀξιωματικὸν καὶ ἀπὸ τῶν ὀνείρων εἰς ἃ ἐπλανήθη τὸν μεταβιβάζει δι' αὐστηροῦ ἐλέγχου εἰς τὴν πραγματικότητα, ὑπομιμνήσκων αὐτῷ ὅτι εἶναι ἀξιωματικὸς χωροφυλακῆς, καὶ ὄχι Εἰσαγγελεὺς, συνάμα δὲ συντάσσει ἔκθεσιν, ἀναφέρων τὸ γεγονὸς εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ὅστις δι' ἀτυχίαν τοῦ ἀγαθοῦ ἀξιωματικοῦ, ἔτυχε νὰ εἶναι ὁ εὐλαβέστερος φύλαξ τῶν συνταγματικῶν θεσμῶν, τὸν τιμωρεῖ αὐθωρεὶ, ἀπέναντι τοῦ κινδύνου τοιαύτης μωρᾶς ἀντισυνταγματικότητος ἐντὸς αὐτῆς τῆς πρωτευούσης, μὲ φυλάκισιν ἑνὸς μηνός.

Καὶ διαλύονται τὰ ὄνειρα τοῦ ἀγαθοῦ τῆς χωροφυλακῆς ἀξιωματικοῦ καὶ μαζὺ μ' αὐτὰ τὰ ἰδικά μας μεθύστερα ὄνειρα, διότι φανταζόμεθα τί γλέντι θὰ κάναμε καὶ τί διάλογος θὰ ἦτο ἐκεῖνος ὁ μεταξὺ τοῦ αὐτοχειροτονήτου Διευθυντοῦ ἀνυπάρκτου Λογοκρισίας καὶ ἡμῶν.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐδὲν ἄλλο ἔχομεν νὰ εἴπωμεν ἢ νὰ συμβουλεύσωμεν τὸν ἐν λόγῳ ἀξιωματικὸν ἀφοῦ ἔχει τόσην πλημμύραν ἰδεῶν περὶ τύπου καὶ τόσην μανίαν νὰ τὸν κυβερνᾷ, νὰ συστήσῃ ἑαυτὸν εἰς τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Ῥωσσίας, διότι πιστεύομεν ὅτι τὰ ἑλληνικὰ ἀνάκτορα, καὶ ἂν ὄχι οἱ αὐλικοί, ἀλλὰ ὁ ἴδιος Βασιλεὺς, δὲν ἐφαντάσθη ἀκόμη τὴν ἀνάγκην τοιούτου Σουμβούλου καὶ τοιούτων ὑπηρεσιῶν ! !

Καλιβᾶν.

ΣΥΡΑ.

Ἐνόμιζον μὰ τοὺς πάντας, ὅτι ἡ *Χῖος* ἀνήκει τῇ Τουρκίᾳ.

Λάθος ! Λάθος, ὅπερ ὁ Δήμιτσας δέον νὰ διορθώσωσιν ἐν τῇ Γεωγραφίᾳ των.

Ἡ *Χῖος* ἀνήκει τῇ Ἑλλάδι, ἢ μᾶλλον τῇ Ἑλληνικῇ Ἀτμοπλοΐᾳ, ἥτις ἐκόμισεν ταύτην προχθὲς ἐξ Ἀγγλίας.

Εἶναι ὡραία καὶ *λουσόζα*, ὡς *Χῖος*, 1400 τόννων χωρητικότητος.

Εἶναι τὸ ὡραιότερον ἀτμόπλουν καὶ ταχύτερον τῆς Ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοΐας.

Καλορροίζικον καὶ νὰ τὰ χιλιάσῃ.

—

Ἐτελείωσαν τὰ βάσανα... ὄχι τοῦ Βασιλάκη, ἀλλὰ τῶν Ἀλεξανδρινῶν. Πληρώσαντες τὸν κανόνα των, ἤτοι τὴν τεσσαρακονταετῆ διαμονὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὁποία ἐφάνη αὐταῖς ἡ ἐν Σύρῳ τρίμηνος διαμονή, ἀπέρχονται εἰς χώρας Ἀραβῆ καὶ Φαραώ.

Καὶ μένομεν μόνοι, ὡς κοῦκοι.

Μένομεν κυνηγοῦντες, οὐχὶ πλέον εἰς τὴν λιμνοθάλασσαν Πλατειᾶν μας, ἀλλ' εἰς τὰ φαλακρὰ τοῦ βράχου μας ὄρη.

Κυνηγοῦμεν ὄρτυγας καὶ ἀκρίδας, διότι δὲν παράγει ἡ νῆσος μας μέλι ἄγριον.

Διότι ἡ Σῦρός μας τὸν παρόντα μῆνα συνοψίζεται εἰς τὴν λέξιν κυνήγιον.

Δύνασαι νὰ τὴν ἀποκαλέσῃς περίληψιν τοῦ *Τυρι-Λύρι*.

Ὅπου.

Δι' ἕνα ὀβολὸν σκληραὶ κροτοῦνται μάχαι.

Καὶ ὅπου :

Πανευτυχὴς ὁ κυνηγὸς ὁ τρώσας εἰς τὴν μύτην
ἢ φλύαρον κορυδαλὸν ἢ ἄσημον πυργίτην.

Bec.

ΤΗΛΕΦΩΝΗΜΑΤΑ

Τὰ ὁποῖα μᾶς ἦλθαν μετὰ δύο ἑβδομάδας.

—

Τρικούπης. [Ἐν τῷ δωματίῳ του.] Λαμπρά! qué ὄχι μόνον λαμπρὰ, ἀλλὰ καὶ ἐξογκωμένα [θέλει νὰ μειδιάσῃ καὶ συνοφρυοῦται]. Ὅπως δήποτε ἂς συννενοηθῶ μετὰ τοῦ βασιλέως : ἂς τὸν ἐρωτήσω τοὐλάχιστον ἂν θέλῃ νὰ συγκαλέσῃ τὴν Βουλὴν, ἢ νὰ ἔλθῃ qué ὁ ἴδιος . . . [θέτει τὰ χείλη του εἰς τὸ τηλέφωνον τὸ ὁποῖον συνέχεται μὲ τὰ δωμάτια τοῦ βασιλέως εἰς τὸ Βισβάδεν]. Μεγαλειότατε! . .

Μία φωνὴ [ἀπὸ τὸ Βισβάδεν]. Τίς ζητεῖ τὸν βασιλέα πάλιν ;

Τρικούπης. Ἐγώ. . . . ὁ πρωθυπουργός . . .

Ἡ φωνή. Ὁ βασιλεὺς τὴν ὥραν αὐτὴν παίρνει τὸν λουτρόν του . . .

Τρικούπης. Qué ὅμως εἶναι ἀνάγκη νὰ μὲ ἀκούσῃ . . . Ἔχω νὰ τῷ ἀναquινώσω σπουδαῖα . . .

Ἡ φωνή. Πολὺ σπουδαῖα ;

Τρικούπης. Σπουδαιότατα . . .

Ἡ φωνή. Περιμείνατε νὰ τὸν φωνάξω . . .

Βασιλεὺς [μὲ φωνὴν bassó profondo]. Quybrie πῶωυ-πουβγέ! . . .

Τρικούπης [συγκεκινημένος]. Μεγαλειότατε! . . ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς ἀναγγείλω ὅτι εἰς τὰ σύνορα οἱ ἡμέτεροι συνεπλαquισαν μετὰ τῶν Τούρκων . . .

Βασιλεύς. (ὡς ἄνω). Ποῖος εἶναι ἀβχηγὸς ἐφκί ;

Τρικούπης. Ὁ Γρίβας, Μεγαλειότατε...

Βασιλεύς. Ἔχει καλῶς..(μετὰ τινα σιωπὴν) τίνες ἐνίquισαν ;

Τρικούπης. Οἱ ἡμέτεροι Μεγαλειότατε! que ὄbi μόνον ἐνίquισαν, ἀλλὰ que αἰχμαλώτισαν! . . .

Βασιλεύς. Πόσοι ἐκ τῶν ἡμετέβων ἔπαθον ;

Τρικούπης. Ἀρquετοὶ Μεγαλειότατε. . .

Βασιλεύς. Que ἐκ τῶν ἐχθβῶν;

Τρικούπης. Δεκαπλάσιοι.

Βασιλεύς. Ἔκει καλῶς. (μετὰ μακρὰν σιωπὴν). Ποῦ εὑγίσκονται νῦν οἱ ἡμέτεβοι;

Τρικούπης. Εἰς τὰς θέσεις των...

Βασιλεύς. Que οἱ ἐχθβοί ;

Τρικούπης Εἰς τὰς ἰδικάς των...

Βασιλεύς. Ἔχει καλῶς. [μετὰ μακρὰν σιωπὴ] Εἴπατέ μοι σᾶς παβακαλῶ, τίς ὁ λόγος τῆς συγβούσεως ;

Τρικούπης. Μεριquαὶ ἀμφισβητούμεναι θέσεις παρὰ τὴν μεθόριον γραμμήν . . .

Βασιλεύς. Πόσον σβατὸν ἔχετε ἐqui ;

Τρικούπης. 170 ἄνδρας que τὴν μουσιquιν . . .

Βασιλεύς. Ἔκει καλῶς [μετὰ μικρὰν σιωπήν]. Φρονεῖτε ὅτι δέον νὰ συγκαλέσωμεν τὴν βουλήν ;

Τρικούπης. Ὄhi . . .

Βασιλεύς. Ἔχει καλῶς . . . φρονεῖτε ὅτι τὰ πβάγματα θὰ λάβωσι μεγαλειτέρας διαστάσεις ;

Τρικούπης. Ἐλπίζω ὄhi . . .

Βασιλεύς. Oue Ἐγκὼ . . . [μετὰ μακρὰν σιωπήν]. Μήπως εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιταχύνω τὴν ἐπάνοδόν μου εἰς τὴν Ἑλλάδα ;

Τρικούπης. Φρονῶ ὄκι!

Βασιλεύς. Que ἐγκὼ . . . ἄλλα νεώτεβα δὲν ἔχομεν ;

Τρικούπης. Πλὴν τῆς χωροφυλακῆς οὐδὲν ἕτερον μᾶς ἀπασχολεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος . . .

Βασιλεύς. Ἔκει καλῶς [μετά τινα σιωπήν]. Ἂν ἀναφυῇ τι νεώτεβον γνωστοποίησατέ μου ὡς que τοῦτο . . . [ἀπέρχεται εἰς τὸ λουτρόν].

Τρικούπης. Que ἐὰν οἱ ἐχθροὶ ἐπαναλάβωσι τὴν ἐπίθεσιν ;

Ἡ φωνή. Ὁ βασιλεὺς εἶναι εἰς τὸ λουτρόν . . .

Τρικούπης [μετά τινα σκέψιν]. Ἔhi καλῶς . . .

Μάγκας.

΄ΣΤΟ ΦΤΕΡΟ.

—

Ὁ βασιλεύς μας, λένε, πηγαίνε 'στὸ Παρίσι,
καὶ ἀπ' ἐκεῖ 'στὴ Βιέννα, καὶ ἀπ' ἐκεῖ 'στὴ Ῥώμη,
νὰ 'δῇ τὸν κόσμο ὅλο καλὰ καὶ νὰ γλεντίσῃ,
καὶ μὲ τραπέζια νέα νὰ θαυμασθῇ ἀκόμη.

—

Καινούριες εἰς τὴν Πόλι Συνδιασκέψεις πάλι,
μὲ τὸ 'δικό μας μέρος κι' ἡ Γερμανία εἶναι,
γιὰ 'μᾶς ἡ Δύσις δείχνει συμπάθεια μεγάλη
καὶ νίκης στεφανόνουν τοὺς Ἕλληνας μυρσίναι.

—

Μαζί μας ἡ Εὐρώπη κι' ἡ τρομερὰ Ἀγγλία,
μαζὶ μὲ τὴν Ἑλλάδα κι' ἡ γῆ κι' ὁ οὐρανός,
τὰ ἄγρια τοῦ κόσμου κι' ἀδάμαστα στοιχεῖα,
ἡ Θάλασσα, ὁ Πόντος καὶ ὁ Ὠκεανός.

—

Ἐχθρὸς γιὰ 'μᾶς 'στὸν κόσμο κανένας δὲν θὰ μείνῃ·
μαζί μας μιὰ ἡμέρα θὰ ἔλθῃ κι' ἡ Τουρκιὰ,
καὶ τότε 'στὴν Ἑλλάδα παντοτεινὴ εἰρήνη,
χωρὶς νὰ μᾶς τρομάζῃ πολέμου τουφεκιά.

—

Κι' ὁ κόμης μας Δὲ-Κάστρος τὴ γῆ θ' ἀναστατώσῃ,
βλαχόκαλτσακις θὰ βάλλῃ καὶ ἀσπρη φουστανέλλα,
μὲ τὴν *Αἰκατερίνη* πολλοὺς θὰ παλαβώσῃ,
κι' ἔρχομαι ἀπ' τὴν Πόλι καὶ 'στὴν κορφὴ κανέλλα.

—

Ἀλήθεια, 'στὴν Ἀσία ἐφάνη ἡ χολέρα,
καὶ γίνεται μεγάλο εἰς τῆς κοιλιᾶς κακός·
ἀλλ' ὅμως μὴ φοβεῖσθε, κι' ἂν ἔλθῃ ἐδῶ πέρα,
μ' ὀξὺ ὁ δήμαρχός μας τὴν διώχνει φανικό.

Souris.

ΚΑΡΑΜΕΛΑΙΣ.

—

Συλλογισμὸς ἀῤῥώστου :

— Τί διάβολο! Τὸ καθάρσιό μου δουλεύει σ' τὰ γερὰ κ' ἐγὼ νὰ μὴν μπορῶ νὰ κουνήσω τὸ χέρι μου!

—

Ἐπιτίθενται τὴν νύκτα λωποδύται ἐναντίον ἑνός.

Ὁ εἷς ἀρχίζει νὰ φωνάζει δυνατά :

— Κλητῆρες . . . χριστιανοί . . . κλέφται . . . .

Εἷς τῶν λωποδυτῶν :

— Βρὲ τί φωνάζεις, θὰ σὲ πάρῃ μυρουδιὰ ἡ ἀστυνομία!

— Αὐτὸ θέλω κι' ἐγώ . . . αὐτό . . .

— Δὲν καταλαβαίνεις ποῦ ἄμ' ἀκούσουν τῆς φωναίς του, τότε ἴσα ἴσα δὲν θἄλθουνε ;

—

[Φαντασθῆτε! αὐτὸ τὸ γράφει τὸ *Σαριβαρῆ* τῶν Παρισίων, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι αὐτὰ συμβαίνουν καὶ εἰς Παρισίους. Παρηγοριὰ, κύριε Κοσσονάκε!]

—

Ὁ κυνηγὸς Ξ. παρουσιάζεται μ' ἕνα φοβερὸ λαγὸ σκοτωμένο μπροστὰ σ' τὴ γυναῖκά του.

Ἡ λεπτὴ ὄσφρησις ἐκείνης ἀνακαλύπτει, εἰς αὐτὸν ὀλίγον Καββαδίαν ἀρχαιολόγον.

— Καλὲ βρωμᾷ, ἄνδρα!

— Ὄχι δὰ ὅλος· ξεύρεις, τὸν εἶχα μισοσκοτώσει τὴν ἄλλην Κυριακὴ ποῦ πῆγα, τὸν βρῆκα τώρα καὶ τὸν ἀποτελείωσα!

ΙΔΕΑ!

—

Ἐπὶ πενταετίαν ὁ πληθυσμὸς τῆς Γαλλίας ηὔξησε μόνον καθ' ἑπτακοσίας χιλιάδας καὶ οἱ στατιστικοὶ κλαίουν τὴν τύχην τοῦ Γαλλικοῦ ἔθνους. Τί παράδοξα πάλιν ὄντα αὐτοὶ οἱ Μανσόλαι καὶ μὲ συμπάθειο! οἱ Καζάζηδες! Μαίνονται διὰ τὴν αὔξησιν τῶν δυστυχῶν! Ὡς νὰ ἐπλημμύρησεν ἡ εὐτυχία τοῦ κόσμου καὶ ὅταν ἑνὸς ἔθνους ὁ πληθυσμὸς δὲν βαίνει μετὰ καλπασμοῦ, τὸ ἔθνος ἐκεῖνο ὀπισθοδρομεῖ! Ἀκριβῶς ἐγὼ φρονῶ τὸ ἐναντίον! Καὶ ἂν θέλῃς ἤθελα ὁ κόσμος ὅλος νὰ ἦτο κτῆμα ὀλιγίστων ἀνδρῶν καὶ κάμποσων γυναικῶν. Εἶναι ἰδέα μου!

Ἰδεάτος.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΩΜΕΝ ΘΑΝΑΤΙΚΗΝ ΠΟΙΝΗΝ.

(Τοῦ εἰδικοῦ ἐκ Τεργέστης ἀνταποκριτοῦ μας).

—

Ἐκπλήσσομαι ὅταν ἀκούω ὅτι ὁ Νταβέλης καὶ ὁ Πετμεζᾶς ἐδολοφόνησαν, ἐλήστευσαν ἢ ἐνέπρησαν· ἡ ἀγανακτησίς μου ἐπὶ πλέον ἐξεγείρεται κάτὰ τῶν ἐγκλημάτιῶν τούτων εἰς τὸ πρῶτον ἄκουσμα τοῦ ἄθλου των· ἀλλ' ὅταν ἡ ψυχικὴ ἐρημία ἀποκατασταθῇ ἐν ἐμοὶ, ὅταν ἡ λογικὴ ἀποδιώξῃ τὸ στιγμιαῖον πάθος, οἰκτείρω τὰ ἄτυχῆ ταῦτα ὄντα, τὰ βδελύσσομαι ἀκόμη, ἀλλ' οὐδέποτε ἡ συνείδησίς μου ἐξήνεγκε κατ' αὐτῶν θανατικὴν ἀπόφασιν. Ἡ ζωὴ, σκέπτομαι, εἶναι δικαίωμα ἡμῶν, ἀλλ' ὁ θάνατος δὲν ἀνήκει ἡμῖν.

Εἴδατε ποῖοι συνήθως πίπτουσιν ὑπὸ τὴν μάχαιραν τοῦ δημίου ; Ἢ κάλλιον, ἐσκέφθητέ ποτε ποίαν βαθμίδα ἐν τῇ κοινωνικῇ κλίμακι κατέχει ἡ λαιμητόμος ; Σπανίως θὰ τὴν ἴδητε ἑστημένην εἰς τὰ προπύλαια ἀνακτόρων ἢ ἐν ταῖς πλατείαις μεγάρων ἀρχοντικῶν, ἢ ἐν ταῖς αὐλαῖς δημοσίων γραφείων· καὶ ὅμως ἐπὶ τοῦ τραχήλου τῶν μεγάλων θνητῶν ἔπρεπε νὰ κρέμαται αὐτὴ μᾶλλον, ἢ τὸ ἱπποτικὸν παράσημον τοῦ λαιμοῦ. Ὄχι, ἡ λαιμητόμος εἶναι το κατάντημα τῆς κοινωνικῆς ἐκείνης τάξεως, ἡ ὁποία σωματικῶς μὲν τρέφεται ὑπὸ ἄρτου ξηροῦ βεβρεγμένου εἰς τὸν ἱδρῶτα, πνευματικῶς δὲ ὑπὸ τῆς ἀμαθείας καὶ τῆς διαφθορᾶς.

Πᾶν εἶδος συναισθήματος μὲ κατέχει πρὸ τῶν ποικίλων μορφῶν τοῦ ἀνθρωπίνου ἐγωϊσμοῦ· ἀλλὰ κλείω ἐκ φρίκης τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἵνα μὴ ἴδω τὴν κεφαλὴν τοῦ ὁμοίου μου χωριζομένην τοῦ σώματος αὐτῆς καὶ πίπτουσαν πρὸ τῶν ποδῶν μου! Νομίζετε ὅτι ὁποιονδήποτε ἀδίκημα καὶ πάντα ὁμοῦ ἐξισοῦνται μὲ τὸ στυγερὸν αὐτὸ ἔγκλημα ; Καὶ τίς ποτε ἀφῄρεσε τὴν ζωὴν τοῦ ἄλλου τόσον ἀταράχως, τόσον πανδήμως καὶ μετὰ τοσούτου συειδότος μεθ' ὅσου ἡ πολιτεία ἀφαιρεῖ τὴν ζωὴν τῶν ἰδίων τέκνων της ; Δείξατέ μου ἕνα μόνον κακοῦργον, διατελοῦντα ἐν ψυχικῇ γαλήνῃ, ὅστις διέπραξεν ἔγκλημα στυγερόν· ἀλλ' ὑπενθυμήσατέ μου, καὶ ἅπαξ ἔστω τὴν πολιτείαν κατεχομένην ὑφ' οἱουδήποτε πάθους, ὁσάκις ἀπεκεφάλισεν, ἐν ᾧ ἐγὼ δύναμαι νὰ δείξω ὑμῖν καφαλὰς ἀθῴως ἀποκοπείσας ὑπὸ τὸ κράτος ἀσυγγνώστου πλάνης!

Ἀλλὰ τίνες σεῖς, οἱ στέλλοντες τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, καὶ παρὰ τίνος ἐλάβατε τὴν ἐξουσίαν ταύτην ; Στηρίζετε ἄρα αὐτὴν ἐπὶ τοῦ θείου ἢ ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου δικαίου ; τὴν εὑρίσκετε τοὐλάχιστον εἰς τοὺς Κώδηκας τῶν ἀγρίων θηρίων καὶ τῶν ἄλλων ζώων ; ἀλλ' εἶναι δυνατὸν ἐν τῷ θείῳ νόμῳ νὰ ὑπάρχῃ ἀναγεγραμμένη διάταξις περὶ θανατικῆς ποινῆς, ἐν ᾧ κατ' αὐτὸν *ὁ ἀποθανὼν δεδικαίωται*, ἡ δὲ ψυχὴ μεθίσταται εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς, ἀφοῦ δὲν τῇ ἐδόθη καιρὸς νὰ μετανοήσῃ κἂν ἐπὶ τῆς γῆς ; Εἶναι δυνατὸν ἀκόμη νὰ σκοπῆται δι' αὐτῆς ἐπίγειος τιμωρία, ὁπόταν ἡ λαιμητόμος ἀπαλάσσει τὸ σαρκίον τῶν ἐπιγείων δεσμῶν ; Πότε δὲ ὁ λέων ἢ ὁ μύρμιγξ κατεδίκασε τὸν σύντροφον αὐτοῦ εἰς τὴν στυγερὰν καὶ ἀπονενοημένην ποινὴν, μάλιστα τοσοῦτον πανδήμως ;

Τίς σᾶς εἶπεν ὅτι ἡ γκιλοτίνα καὶ οἱ δήμιοί της παραδειγματίζουσι τοὺς λαούς ; μὴ ἐκλαμβάνετε αὐτὰ ὡς κατήχησιν ἢ χρηστομάθειαν, ἢ μήπως ἀγνοεῖτε ὅτι ἡ χύσις τοῦ αἵματος οὐδέποτε ἐχρησίμευσεν ὡς παιδαγωγικὸν μάθημα, οἱ δὲ λαοὶ ἔχουσι χρείαν παιδαγωγίας.

Νομίζετε ἴσως ὅτι ἱκανοποιεῖτε τὸν παθόντα διὰ τῆς τιμωρίας σας αὐτῆς; ἀλλὰ τὸν ἐρωτήσατέ ποτε ἢ τοὐλάχιστον ἐρωτήσατέ τινα τῶν προσφιλῶν αὐτῷ ἐπιζώντων;—Μή, θὰ σᾶς εἴπῃ, μὴ φονεύητε τὸν ἄθλιον αὐτόν, ἀλλ' ἄφετέ τον νὰ ζῇ ὑπὸ τὸν αἰώνιον ἔλεγχον τοῦ συνειδότος του! . . ἴσως καὶ μετανοήσῃ ἀκόμη!

Πλὴν εἴπατέ μοι πρὸ πάντων, σεῖς οἵτινες τόσον ἀπαθῶς κόπτετε κεφαλὰς ἀνθρώπων, ἐσκέφθητέ ποτε νὰ διδάξητε αὐτάς, νὰ διαμορφώσητε αὐτὰς ἀνθρωπίνως; Τίς ποτε ἐμεριμνησεν περὶ τοῦ Νταβέλη, ἀφ' ἧς ἐποχῆς προέκυψε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν μητρικῶν σπλάγχνων, μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐναπέθηκεν αὐτὴν εἰς τὸν σάκκον τῆς λαιμητόμου; Ἠζεύρετε ἂν ἔχῃ καὶ τὶς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἂν ἐγεννήθη εἰς πόλιν ἢ εἰς φάραγγας, ἂν ἐθήλασε μητρικὸν ἢ ἄλλου τινος ζώου γάλα, ἂν τὰς πρώτας αὐτοῦ λέξεις ἐψέλλισεν ὑπὸ στέγην ἢ ὑπὸ σπήλαιον, ἂν τὰ παιδικὰ αὐτοῦ μαθήματα ἐδιδάχθη εἰς σχολεῖον ἢ εἰς λιμέριον, ἂν τέλος ἔζησε μεταξὺ ἀνθρώπων ἢ μεταξὺ θηρίων; Καὶ θέλετε ὕστερον νὰ αἰσθανθῇ, νὰ διανοηθῇ, νὰ ἀποφασίσῃ καὶ νὰ ἐκτελέσῃ καθὼς ὑμεῖς τὸ θηρίον αὐτό; Φανῆτε ὅμως σεῖς εὔσπλαγχνοι πρὸς τοὺς ὁμοίους ὑμῶν, πρὸς τὰ θηρία ἀκόμη τὰ ἀτίθασσα, ἅτινα συλλαμβάνετε, κλείετε ἐντὸς κλωβίων σιδηρῶν καὶ ἐξημερώνετε! ἢ νομίζετε ὅτι οἱ κακοποιοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι, τῶν ὁποίων ἡ ψυχὴ κυριευομένη ὑφ' ἑνὸς μόνου πάθους, σύρεται μοιραίως πρὸς αὐτὸ ὡς ὑπὸ μαγνητικῆς ἀκαταπονήτου δυνάμεως, εἶναι ἄξιοι σκληροτέρας τύχης, ἢ ὅσον ἡ ἐξευγενισμένη καὶ προοδευτικὴ κοινωνία; ὄχι ὁ ὀρεσιβίωτος ἐκεῖνος λῃστὴς εἶναι ἀνωτέρας ἠθικῆς ἀξίας τοῦ ἐν μεγαλοπόλει καὶ ὑπὸ μέγαρα ἐνδιαιτωμένου· ὁ δὲ δολοφόνος ἢ ὁ ἐμπρηστὴς ἐκ βαρείας ἴσως ὕβρεως τῆς τιμῆς αὐτοῦ, ἢ ἀσπλάγχνου ἁρπαγῆς τῶν πενιχρῶν βιοποριστικῶν του μέσων—εἶναι πολλῷ ἐντιμώτερος τῶν ἐξηυγενισμένων μοιχῶν, τῶν δολοφόνων τῆς ἠθικῆς, τῶν ἀγαλλομένων εἰς τὴν θέαν τοῦ γυμνόπαιδος ὀρφανοῦ καὶ τῆς ἐπαίτιδος χήρας! Μὴ λησμονῆτε δὲ ὅτι οἱ ἄγριοι ἐκεῖνοι ἄνθρωποι κρύπτουσιν ἐν ἑαυτοῖς ἀρετὰς, αἵτινες τοὺς ἄγουσιν πολλάκις οὐχὶ πρὸ τῆς λαιμητόμου, ἀλλὰ πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου τῆς πατρίδος, ἐν ᾧ ἐφ' ἑκατέρας τῶν αἱματηρῶν σκηνῶν οἱ εὐγενεῖς πολῖται ἀποτελοῦσι συνήθως τὸ φιλοθέαμον κοινόν!

Μὴ, ἐν ὀνόματι τοῦ θείου καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου δικαίου, μὴ ἀφαιρῆτε τὴν ζωὴν τῶν ὁμοίων σας, διότι παρ' οὐδενὸς ἐλάβετε τὸ δικαίωμα αὐτό. Ὅλαι αἱ θεωρίαι σας καὶ ὅλοι οἱ δικαιολογητικοί σας λόγοι δὲν ἰσοφαρίζουσι μὲ μίαν ῥανίδα αἵματος. Δὲν ὠχριᾶτε ὁσάκις βλέπετε τὸ πρόβατον συρόμενον εἰς τὸ σφαγεῖον, ἢ ὁσάκις κόπτουσι τὴν κεφαλὴν περιστερᾶς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σας; καὶ μένετε ἀπαθεῖς εἰς τὴν θέαν τοῦ ἀδελφοῦ ὑμῶν πρὸ τῆς λαιμητόμου; Μὴ δὲ ἐκπλήττεσθε, μηδὲ ἀπορῆτε, διότι ἀλλαχοῦ καίουσι τοὺς θνητοὺς ἢ τοὺς θάπτουσι ζῶντας: καὶ σεῖς καὶ ἐκεῖνοι εἰς τὸ αὐτὸ συμπίπτετε κατάντημα καὶ μόνον οἱ τρόποι εἰσὶ διάφοροι. Ἴσως ἐκεῖνοι ἔχουσι καί τινα δικαιολογίαν. Σεῖς οὐδεμίαν δὲν ἔχετε! ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἀνάγκην δύνασθε νὰ προβάλητε ὡς δικαιολόγημα. Διὰ τῆς θανατικῆς ποινῆς περιπίπτετε εἰς ἀναχρονισμὸν χιλιάδων ἐνιαυτῶν. Ἂν ἔχετε τὴν συναίσθησιν ὄντος ὑπερτέρου ἐμοῦ, τὸ ὂν αὐτὸ δὲν θὰ σᾶς συγχωρήσῃ ποτέ. Τὸ δικαίωμα τῆς ζωῆς ἐδόθη ἡμῖν, τὸν θάνατον κρατεῖ μόνος ὁ Θεός. **Δόκ.**

ΟΙΝΟΙ ΑΔΕΛΦΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

—

Ὁδὸς Σταδίου **ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗ** *Ὁδὸς Σταδίου*

(Ἀπέναντι τοῦ Ταχυδρομείου)

ΟΙΝΟΙ ΛΕΥΚΟΙ ἀρωματικώτατοι, λεπτότατοι, νέκταρ διὰ θεοὺς, ποίησις τῶν τραπεζῶν, μὲ τὰ φρούτα ἰδίως **ἀπαράμιλλοι.**

ΟΙΝΟΙ ΜΕΛΑΝΕΣ πλήρεις ζωῆς, δυναματικοὶ, βάλσαμον, μὴ φέροντες καμμίαν ζάλην, **ἄδολοι.**

ΕΚΑΣΤΗ ΦΙΑΛΗ λευκοῦ τιμᾶται μόνον **1 δραχμῆς.**

ΕΚΑΣΤΗ ΦΙΑΛΗ μέλανος τιμᾶται μόνον **90 λεπτῶν.**

ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὴν **Κεντρικὴν Ἀποθήκην** διότι ἡ μεγίστη δημοτικότης τῶν οἴνων τούτων προκαλεῖ τὰς παραποιήσεις.

ΟΙΝΟΙ ΑΔΕΛΦΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗ

Ὁδὸς Σταδίου ἀπέναντι τοῦ Ταχυδρομείου.

ΜΕΤΕΚΟΜΙΣΘΗ ΤΟ ΜΕΓΑ

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΠΑΛΛΗΙ ΚΑΙ ΚΟΤΖΑ

ὀλίγον ἀνωτέρω τῆς προτέρας του θέσεως ἐπὶ τῆς **ὁδοῦ Ἑρμοῦ,** εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς Ἰσόγαιον τῆς Οἰκίας **Κ. Λελούδα,** μεταξὺ τῶν καταστημάτων **Στεφ. Γαβαλᾶ** καὶ **Ι. Κοκοροπούλου.**

ΜΕΓΑΛΗ ΟΙΝΟΠΟΙΑ

ΑΜΠΑΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΚΤΑΚΤΟΣ

ΕΦΘΗΝΙΑ

Λευκοῦ οἴνου φιάλη λεπτ. 60.

Μέλανος οἴνου φιάλη λεπτ. 60.

—

(Κεντρικὰ Καταστήματα καὶ ὑποκαταστήματα ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ).